

Punkt 5: BSU - Høring om forslag om ændring af nuværende skoledistrikter til et fælles skoledistrikt ved skoleindskrivning (høring)

17.20.01-A00-1-24

Sagsgang

	BSU	EBU	KFU	MBU	SSU	ÆU	ØU	KB
Beslutning om høring	x							
Orientering								
Indstilling								
Beslutning								
Supplerende sagsfremstilling								

Indstilling

Direktør for Børn, Sundhed & Velfærd indstiller at,

1. forslag om ændring af nuværende skoledistrikter til et fælles skoledistrikt ved skoleindskrivning til børnehaveklasse og sendes i høring blandt skolebestyrelser og Fælles Elevråd i perioden d. 23.1 til 28. februar 2025.

Resumé

Børne- & Skoleudvalget (BSU) bad i foråret 2024 forvaltningen om at undersøge muligheden for en ændring af de nuværende skoledistrikter til en model med et fælles skoledistrikt ved indskrivning til børnehaveklasse. Forvaltningen lagde derfor en politisk sag op i efteråret 2024, hvor Kommunalbestyrelsen godkendte, at forvaltningen arbejder videre med processen for et fælles skoledistrikt og bad om en uddybning af fordele og ulemper ved modellen. Forvaltningen har på denne baggrund udarbejdet et forslag til en ny model, hvor alle fire almene folkeskoler indgår i fælles skoledistrikt ved indskrivning til børnehaveklasser. Fordele og ulemper ved modellen er beskrevet i forslaget og der er vedlagt en justeret tidsplan, som sikrer en høringsproces præget af dialoger.

Som en del af beskrivelsen af den ny model med et fælles skoledistrikt, beskrives konsekvenserne ved at beholde fordelingsnøglen for oprettelse af nye klasser ved skoleindskrivning. Anvendelse af fordelingsnøglen indgår i høringsprocessen.

Sagsfremstilling

Ændring af nuværende skoledistrikter til et fælles skoledistrikt ved skoleindskrivning

Børne- og Skoleudvalget har bedt forvaltningen undersøge muligheden for en ny model for skoleindskrivning til børnehaveklasserne, hvor man har et fælles skoledistrikt. Der er fortsat skoledistrikter, der er knyttet til de enkelte skoler som er gældende for øvrige klassetrin og tidspunkter på året. For eksempel børn og unge flytter til kommunen på andre klassetrin. Dette forslag omhandler kun skoleindskrivning til børnehaveklasserne.

På denne baggrund præsenterer forvaltningen et forslag til en ny model, hvor alle fire almene folkeskoler indgår i et fælles skoledistrikt ved indskrivning til børnehaveklasser.

Hvorfor foreslås ny model?

De nuværende kriterier for skoleindskrivning betyder, at der i indeværende år er oprettet én børnehaveklasse mere end nødvendigt. Det giver en dårlig udnyttelse af ressourcerne og betyder klasser med lavere klassekvotienter, som betyder større risiko for classesammenlægninger. En ny model skal forebygge denne problemstilling og sikre, at skolerne er socialt, organisatorisk og økonomisk bæredygtige, så alle skoler fortsat kan levere undervisning af høj kvalitet.

Befolkningsprognoserne viser, at elevtilvæksten til kommunens skoler vil stige i de kommende år. Ifølge skoleprognoserne er elevtilvæksten skævt fordelt på de fire skolars nuværende distrikter. Bagudrettet viser data fra de seneste 5 års skoleindskrivninger, at ca. 30% af skolestarterne går på en anden skole end distriktsskolen.

Det betyder en kombination af en stigende elevtilgang, en usikkerhed forbundet med skoleprognoserne og et uforudsigeligt søgemønster, hvor forældre søger skoler på tværs af de nuværende skoledistrikter. Kombinationen forventes at resultere i hyppige ændringer af skoledistrikterne over de kommende år, hvilket vil være til stor gene og usikkerhed for børn, forældre og skolerne.

Med befolkningsudviklingen og beslutningen om åbningen af Sydskolen i 2031 vil der uagtet model for skoleindskrivning være behov for en ændring af skoledistrikterne.

Fordele ved et fælles skoledistrikt ved skoleindskrivning til børnehaveklasse

Et fælles skoledistrikt forventes at bidrage til at løfte kvalitet og tilfredshed på flere områder:

- **Bedre udnyttelse af skolernes kapacitet.** Elevtilvæksten fordeler sig ikke ligeligt over kommunen, hvilket betyder risiko for, at nogle skoler får overkapacitet, mens andre skoler vil mangle kapacitet. Den centrale styring af fordelingen af elever i børnehaveklasserne på den enkelte skole vil kunne bidrage til stabilitet uden oprettelse af flere klasser end nødvendigt. Stabiliteten vil i kraft af bedre kapacitetsudnyttelse også have betydning for skolernes økonomi.
- **Færre overgange og skiftende fællesskaber for børn.** Et fælles skoledistrikt med bedre styring af elevfordelingen forventes at styrke muligheden for en mere langsigtet pædagogisk, faglig og organisatorisk planlægning på skolerne. For små klassekvotienter i børnehaveklasserne betyder sårbarhed for klassesammenlægninger allerede i indskoling. En klassesammenlægning vil være endnu en overgang for børn med skiftende lærere, pædagoger og klassekammerater. Der er evidens for, at overgange har stor betydning for børns trivsel og udvikling, og dermed kan det også få betydning for den faglige udvikling i de sammenlagte klasser.
- **Forældre sikres skolevalg ud fra afstands- og søskendekriterier.** I modellen med et fælles skoledistrikt vil tydelige kriterier kunne sikre, at man som forældre er sikret den skole, som ligger inden for et besluttet afstandskriterium og det er muligt fortsat at opretholde søskendegarantien.

Ulemper ved et fælles skoledistrikt ved skoleindskrivning til børnehaveklasse

Der forventes at være nogle udfordringer forbundet med en ny model med et fælles skoledistrikt:

- **Ansøgningskrav.** Omlægning til et fælles skoledistrikt kræver en ansøgning og en godkendelse fra Børne- og Undervisningsministeriet. Der er et igangværende nationalt forsøg med fælles skoledistrikter, som udløber i 2028, så hvis Albertslund Kommune får godkendt en ansøgning, så vil man kunne afprøve modellen i to år startende fra skoleåret 2026-2027. Muligheden for at fortsætte modellen herefter afhænger af evalueringen af forsøgsperioden og kendes endnu ikke.
- **Forældrene ved ikke, hvilken skole de tilhører.** I modellen med et fælles skoledistrikt kan forældre ikke på forhånd vide præcist, hvilken skole deres barn skal starte på medmindre de har ret til søskendegaranti. Denne usikkerhed vil dog også opstå i den nuværende model med fire skoledistrikter, såfremt de skal ændres hyppigt. I den nuværende model med fire skoledistrikter vil det være nødvendigt at ændre skoledistrikterne efter forældrenes ønsker er afgivet, hvilket vil være utilfredsstillende for forældre.
- **Usikkerhed ved ny model.** En fordel ved den nuværende model med fire skoledistrikter er, at det er en velkendt model, som forældre og skoler er trygge ved. Der vil være behov for en forstærket kommunikationsindsats og dialog med forældre på de enkelte skoler og daginstitutioner mv.
- **Opstartsudfordringer.** I det første år kan der være administrative udfordringer forbundet med opstart af ny model i form af opdatering af it-tekniske systemer og arbejdsgange, der vil kræve flere ressourcer end den nuværende model.

Forslag til nye fordelingskriterier ved skoleindskrivning til børnehaveklasse

Forvaltningen foreslår, at der vedtages klare fordelingskriterier, som sikrer transparens for skoler og familier. Fordelingskriterierne vægter hensynet til familier med søskende, og at børn og forældre tilbydes en skole inden for en overskuelig afstand til hjemmet. Forvaltningen foreslår følgende kriterier:

1. Kommunens egne borgere går forud for borgere fra andre kommuner.
2. Søskendegarantien opretholdes, så man har ret til indskrivning på en skole, hvis der går søskende i forvejen. Søskendegarantien omfatter børn med bopæl i Albertslund Kommune.
3. Alle børn foreslås en sikret plads på en skole inden for 2,5 km. Undtagelsen er, hvis der ikke er en skole inden for afstandskriteriet. I så fald er man garanteret en plads på den nærmeste skole. Der vil være behov for at undersøge det præcise afstandskriterium nærmere ud fra lokale forhold, men det forventes i den størrelsesorden baseret på erfaringer fra andre kommuner.

Fordelingsnøgle for oprettelse af nye klasser ved ét fælles skoledistrikt ved skoleindskrivning

I dag findes en politisk vedtaget fordelingsnøgle, som bestemmer på hvilken skole og i hvilken rækkefølge, der skal oprettes nye børnehaveklasser. Fordelingsnøglen er oprindeligt vedtaget for at give skolerne en større sikkerhed for, hvor mange klasser, de kan forvente oprettet på de enkelte skoler. Da søgemønstrene hos forældre omkring skolestart har vist sig svære at forudsige, så følger fordelingsnøglen ikke nødvendigvis forældrenes ønsker. For eksempel anviser fordelingsnøglen i kommende skoleår oprettelse af en ny klasse på en anden skole, end der hvor behovet for oprettelse har været.

Ved ét fælles skoledistrikt forudses mulige scenarier, hvor fordelingsnøglen kan give udfordringer, hvis den beholdes. Fordelingskriteriet om en sikret plads på en skole inden for 2,5 km kan betyde behov for oprettelse af flere klasser på en anden skole end den skole, som fordelingsnøglen anviser. Det skyldes, at der kan være områder i kommunen, hvor der kun er én skole indenfor radius af 2,5 km fra bopælen.

I både den nuværende model og ved en model med ét fælles skoledistrikt kan fordelingsnøglen således give udfordringer, da fordelingsnøglen anviser, hvor klasser skal oprettes, inden forældrenes søgemønster kendes. En beslutning om at beholde fordelingsnøglen vægter således skolernes sikkerhed, hvor en beslutning om at afskaffe fordelingsnøglen giver bedre mulighed for at oprette nye klasser ud fra forældrenes ønsker,

Tidsplan og høringsproces i 2025

Nedenstående tidsplan viser høringsprocessen for skolebestyrelser og fælles elevråd samt hvornår sagen efterfølgende behandles politisk

i BSU/ØU og KB. Tidsplanen er vedhæftet som bilag, hvor den er uddybet og visuelt sat op.

Kommunens vision og politikker

Skolepolitikken

Økonomi

En model med et fælles skoledistrikt vil forebygge oprettelsen af ekstra børnehaveklasser med lavere klassekvotienter og dermed en dårligere udnyttelse af ressourcerne og en mere usikker økonomi for skolerne, hvis det betyder klassesammenlægninger.

Lovgrundlag

Lov om folkeskolen og styrelsesvedtægten for skolerne i Albertslund.

Bilag

Fordelingsnøglen

Redigeret tidslinje skoledistrikt